

A M. N. MÚZEUM SEGÉDŐREINEK KÜLDÖTTSÉGE GRÓF CSÁKY ALBIN MINISZTERNÉL.

Azon általános mozgalom, mely a magyar államtisztviselők fizetésemelése érdekében országszerte megindult, arra indította a M. Nemzeti Múzeum segédőreit és gyakornokait, hogy kebelökből gróf Csáky Albin miniszter úr ő Exczellenziájához küldöttséget menesszenek és felhívják szives figyelmét azon emlékiratra, melyet két évvel ezelőtt fizetésök, rangfokozatuk és szolgálati viszonyaik végleges szervezése érdekében a vallás- és közoktatási m. kir. miniszteriumhoz benyújtottak.

Ezen küldöttség eljárásáról a következőket jelenthetjük:

A küldöttség tagjai voltak: Csontos János, Fejérpataky László könyvtári és Mocsáry Sándor állattári segédőrök, kik f. é. ápril 9-én a miniszter urnál tisztelegtek, hol Csontos János, a küldöttség vezetője, a múzeumi segédőrök kívánságát a következő beszédben tolmácsolta:

Nagyméltóságú miniszter Ur!
Kegyelmes Urunk!

A Magyar Nemzeti Múzeum 16 segédőre és 4 gyakornoka képviselőjében jelentünk meg Exczellenziádnál, hogy alázatos tisztelettel mi is csatlakozásunkat jelentsük ki azon mozgalomhoz, mely a magyar államtisztviselők fizetésemelése érdekében országszerte megindult s felhívjuk Exczellenziád nagybecsű figyelmét azon emlékiratra, melyet fizetésünk, rangfokozatunk és szolgálati viszonyaink végleges szervezése érdekében két évvel ezelőtt a nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszteriumhoz benyújtottunk.

Kérésünk támogatására legyen szabad Exczellenziád előtt a következőket kiemelnünk.

A Magyar Nemzeti Múzeum legújabb korszakát, melyet Pulszky Ferencz, az intézet ez idő szerinti igazgatója inaugurált, a regeneráció korszakának nevezte el a nemzet közvéleménye.

És méltán!

Ezen korszakban a M. Nemzeti Múzeum európai színvonalra emelkedett, elsőrendű tudományos intézetté nőtte ki magát s elérte a virágzás azon fokát, mely neki az európai culturállamok hasonló intézetei közt kitünő helyet biztosít.

Ezen eredményből az érdem oroszánrésze kétségtelenül Pulszky Ferenczet, az intézet nagyérdemű igazgatóját illeti meg, ki nagy tehetségét, széleskörű ismereteit, gazdag tapasztalását és meleg ügyszeretét egész lelkesedéssel a Nemzeti Múzeum előhaladásának szenteli s mint vezető szellem, nagy hatással van ennek fejlődésére, de második sorban szerénytelenség nélkül mondhatjuk az eredményben részök van azon tisztviselőknek is, kiket hivatásuk, szakképzettségök és lelkesedésök az intézet szolgálatába vezetett.

A mit a nemzet legjobbjai 1802—1869-ig magyar történeti, irodalomtörténeti, művelődéstörténeti, régészeti, műtörténeti és természetrajzi emlékekben a Nemzeti Múzeum számára összegyűjteni iparkodtak, azt az utolsó 22 év alatt az intézet szaktisztviselői rendezték, s kezeik alatt az osztályokban felhalmozott gazdag materiale közkincsévé vált a nemzetnek.

Az ő közreműködésökkel lett a Nemzeti Múzeum a ritkaságok gyűjteményéből elsőrendű tudományos szakintézetté, mely rendszeres és öntudatos működésével kivívta magának a hazai és külföldi tudományos világ elismerését és tiszteletét.

Ezen aerában a Nemzeti Múzeum tisztviselői rendezték az 1876-iki országos anthropologiai, az 1882-iki országos könyvészeti, az 1884-iki országos ötvösmű és az 1886-iki fővárosi történeti kiállítást, s most rendezik a jövő hónapban megnyitandó országos ornithologiai kiállítást, melyekkel a hazai közművelődésnek jelentékeny szolgálatokat tettek.

S midőn ezen felsorolt kiállítások anyagát és az intézet kivalóbb gyűjteményeit a szakirodalomban a tudományos világgal megismertették, emelték az intézet tudományos hírnevét és reputációját.

Ezen időszakban a M. Nemzeti Múzeum tisztviselői a magyar szakirodalomban új tudományszakokat teremtettek, melyeknek ők úgyszólván kizárólagos művelői, mint specialisták élénk érintkezésbe léptek a külföldi múzeumok szaktudósaival, az európai szakirodalomban megismertették az intézet kiválóbb nevezetességeit s legjobb tehetségek szerint közreműködtek abban, hogy az intézet tudományos színvonalát a hazában és a külföld előtt emeljék.

Tudományos működésüknek eredményét illusztrálja azon körülmény, hogy az intézet 26 szaktisztviselőiből ez idő szerint 13 a M. Tud. Akadémia tagja.

Ezek nyert csaták Kegyelmes Uram! melyekben a M. Nemzeti Múzeum zászlaját becsülettel hordoztuk, s működésünk eddigi eredménye jogcímet ad nekünk arra, hogy a nemzettől, melynek igazait híven szolgáltuk, végleges rendszeresítésünket kérelmezzük.

Kérhetjük ezt annál inkább, mert a M. Nemzeti Múzeum tisztviselői, szakképzettségüket tekintve, az ország legmostoháiban díjazott tisztviselői, kik csekély fizetésöknél és az előmenetelre való még csekélyebb kilátásuknál fogva állandó mellékkeresetre vannak utalva s nem szentelhetik magukat egészen, mint szeretnék, hivatásuknak.

Ezen állapot káros hatással van az intézet fejlődésére, nem emeli a tisztviselők jogosult ambícióját, átmeneti, ideiglenes helyzetet teremt a tisztviselők szolgálati viszonyaiban, kik a mint előnyösebb állásra mehetnek, elhagyják a múzeumot, hol állandóan sem megélni, sem jogosult ambíciójukat kielégíteni, sem jövőjüket biztosítani nem tudják s az intézet kiképzett állandó tisztviselők helyett új, ideiglenes tisztviselőkkel kénytelen folytatni a megkezdett munkát.

Igy vesztettük el ezen aerában, hogy csak a főbket említsem: Ortway Tivadart, Fraknoi Vilmost, Römer Flórist, Bubic Zsigmondot, Hermann Ottót, Horváth Gézat, dr. Szinnyi Józsefet, Lóczy Lajost, Paszlavszky Józsefet, Czobor Bélát, Tergina Gyulát és másokat s félünk, hogy ha a Nemzeti Múzeum tisztviselőinek végleges szervezése sokáig késik, el fogunk veszteni még többeket is.

Ezen okoknál fogva alázatos tisztelettel arra kérjük Exczelelenciádat, hogy a Nemzeti Múzeum tisztviselőinek fizetését, rangfokozatát és szolgálati viszonyait úgy a magunk, mint az intézet

consolidációja érdekében az osztrák vagy a külföldi múzeumi tisztviselők mintájára véglegesen szervezni méltóztassék.

Ajánljuk kérésünket Exczellenziád nagybecsű figyelmébe és bocsánatot kérünk, hogy ezen existenciánkat oly közelről érdeklő kéréssel alkalmatlankodtunk.

Erre gróf Csáky Albin miniszter úr következőleg válaszolt:

Tisztelt uraim! Mindazok, a miket szószólójuk előadott, előttem részint a két évvel ezelőtt beadott emlékiratukból, részint hivatalos és más úton szerzett információimból ismeretesek. És magam is átlátom, hogy anyagi javadalmazásuk azon tudományos qualificatióknak, melylyel rendelkeznek, nem felel meg. Az ország pénzügyi helyzete javulván, felmerült az egész vonalon az állami tisztviselők anyagi helyzetének javítására irányult mozgalom; az időpont ennek következtében, ha a kormány minden igényt kielégíteni óhajtana, nem épen kedvező, mert könnyen visszaeshetnénk abba az állapotba, melyből hála istennek, csak most bontakoztunk ki s a mely ellen minden erőnkkel törekednünk kell. Az urak azonban azon kedvező helyzetben vannak, hogy az urak ügye már tavaly megfordult a képviselőházban. Bizonyára emlékezhetnek az urak azon mult évi nyilatkozatomra, melyet a költségvetés tárgyalásakor tettem. Én több oldalról figyelmeztetve még nyilatkozatom megtétele előtt értekeztem Wekerle pénzügyminiszter úrral a múzeumi segédőrök javadalmazásának fölemelése tárgyában és tőle azon határozott nyilatkozatot vettem, hogy a múzeumi tisztviselők fizetése a budget megzavarása nélkül rendezhető lesz az 1892-iki költségvetésben. A pénzügyminiszter úrral folytatott ezen előleges megbeszélés alapján tettem meg aztán ismert képviselőházi nyilatkozatomat. Ha tehát valami véletlen közbe nem jön, a múzeumi segédőrök az államtisztviselők azon kathegóriájában lesznek, melynek fizetésemelése az állami tisztviselők fizetésének általános rendezésével kapcsolatban, az 1892-iki költségvetésben felvéve lesz s így a múzeumi segédőrök sokkal szerencsésebb helyzetben vannak, mint az államnak más, még csekélyebb javadalmazású tisztviselői, kiknek fizetése az 1892-iki költségvetésben emeltetni nem fog.»

A miniszter úr azután a küldöttség szónokával kezét fogott és a küldötteket a legjobb reményekkel bocsátotta el, kik aztán még Berzeviczy Albert államtitkár úrnál és Szalay Imre miniszteri tanácsos úrnál tisztelegtek.